

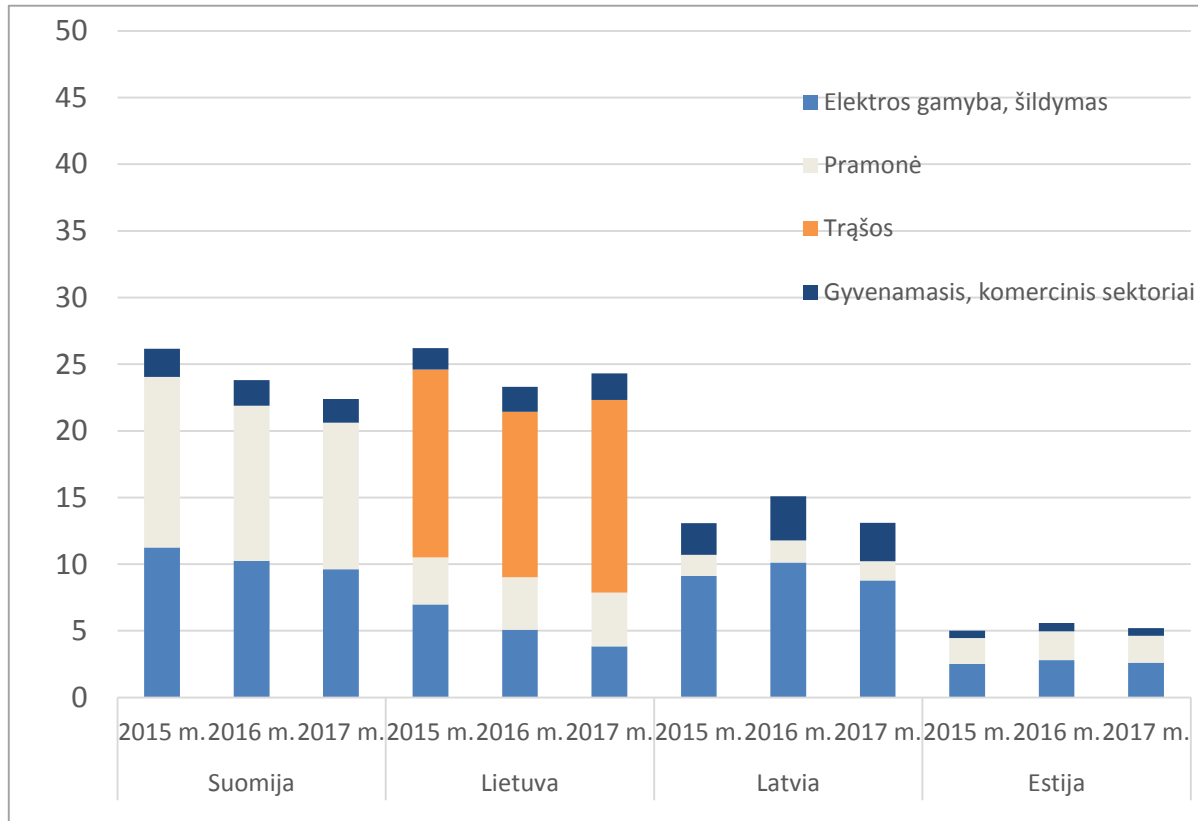
Lietuvos gamtinių dujų sektoriaus transformacija ir ateitis

Saulius Bilys,
AB „Amber Grid“ generalinis direktorius

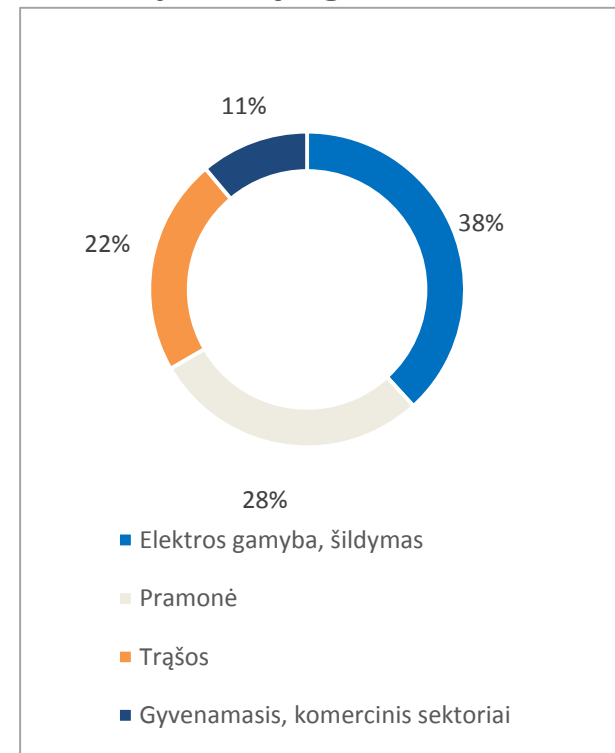
Seimo Energetikos komisijos ir Energetikos
ministerijos diskusija
2018 m. liepos 2 d., Vilnius

Gamtinių dujų vartojimo struktūra Baltijos regione

Gamtinių dujų suvartojimo dinamika, TWh/metus

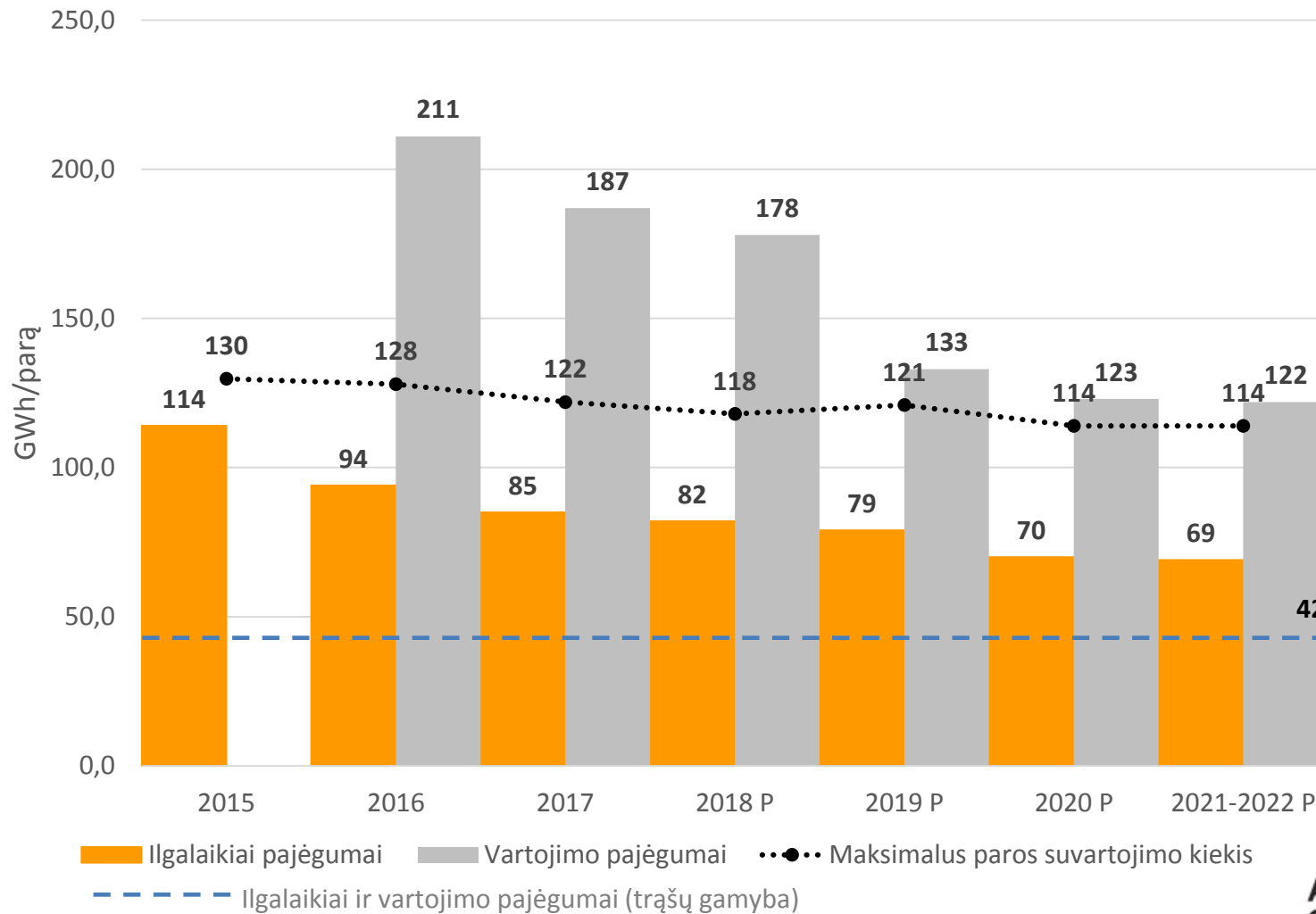

Gamtinių dujų suvartojimo struktūra
Baltijos šalių regione, 2017 m.

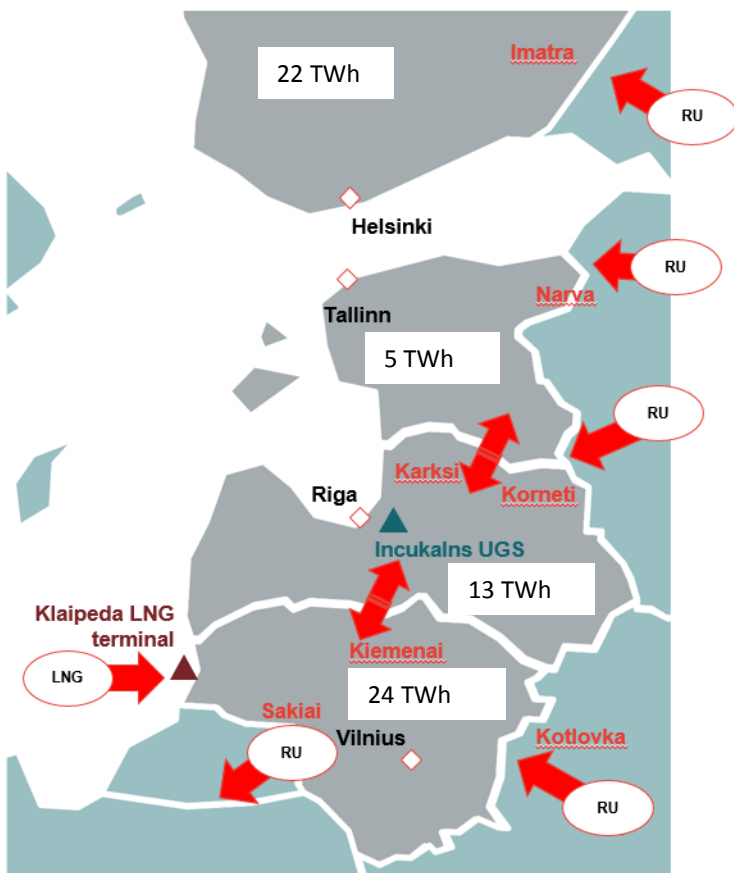

Šaltinis: Perdavimo sistemų operatorių duomenys

Keičiasi gamtinių dujų naudojimo pobūdis energetikos sektoriuje

Rytų Baltijos regiono dujų rinka

Dujų srautų pokyčiai

- Dujų srautai iš SGD terminalo Klaipėdoje:
 - ~60% suvartojimo per metus LT (2016 m.);
 - ~45% suvartojimo per metus LT (2017 m.);
 - ~50% suvartojimo per metus LT (2018 m. prognozė);
 - Gali patenkinti > 90% prognozuojamo suvartojimo Baltijos šalyse.
- Srautai iš Lietuvos į kitas Baltijos šalis:
 - 2,6 TWh (2017 m.);
 - 0,5 TWh (2016 m.).
- Prognozuojamas tarpvalstybinių dujų srautų augimas dėl:
 - regioninės dujų rinkos plėtros;
 - dujotiekio jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL) ir Balticconnector projektų įgyvendinimo.

Regioniniai infrastruktūros projektai

Balticconnector
(vykdomas) 2019 m.

Dujotiekių jungties tarp Estijos ir Latvijos
pajėgumų padidinimas (abipusis srautas)
(vykdomas) 2019 m.

Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir
Lietuvos pajėgumų padidinimas
(planuojamas) 2021 m.

Dujotiekių Jurbarkas-Klaipėda
(įvykdytas) 2013 m.

Klaipėdos SGGT
(įvykdytas) 2014 m.

Dujotiekių Klaipėda – Kiemėnai
pajėgumų padidinimas (KKP)
(įvykdytas) 2015 m.

Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir
Lietuvos (GIPL)
(vykdomas) 2021 m.

Baltijos šalių ir Suomijos regioninė dujų rinka

Bendra Baltijos dujų rinka:

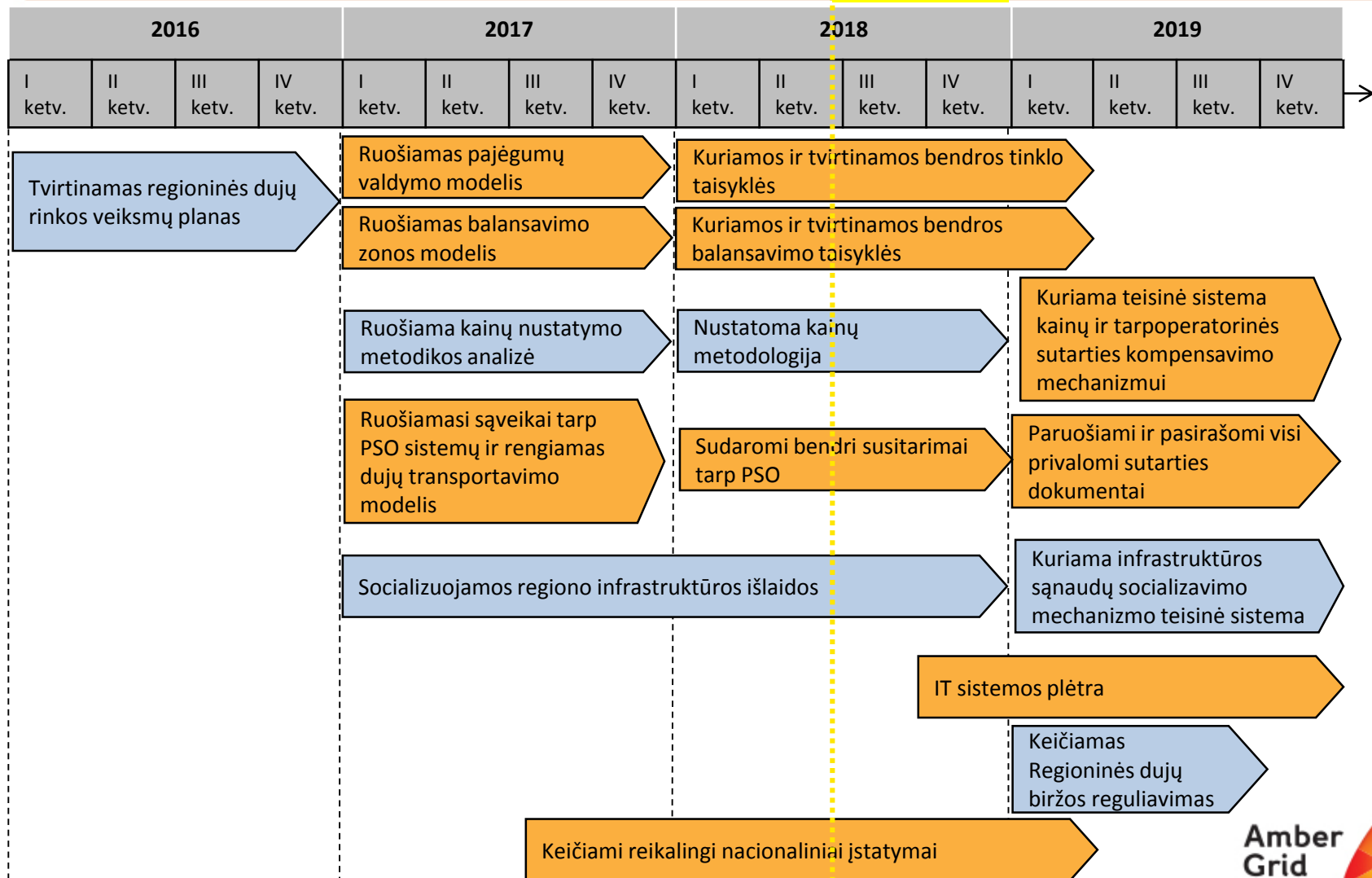
- komercinių sujungimo taškų tarp šalių panaikinimas;
- viena įleidimo-išleidimo zona su suderintomis įleidimo kainomis;
- viena balansavimo zona;
- vienas virtualus prekybos taškas;
- bendros transportavimo ir balansavimo taisyklės.

Rinkos sujungimo nauda:

- **efektyviau** panaudojama dujų infrastruktūra;
- tarpvalstybinių perdavimo tarifų **panaikinimas** („pancaking“);
- **kainų konvergencija**;
- **išaugusi konkurencija**;
- **išaugęs likvidumas**.

Regioninės rinkos sukūrimo veiksmų planas

Šiandien (07 02)

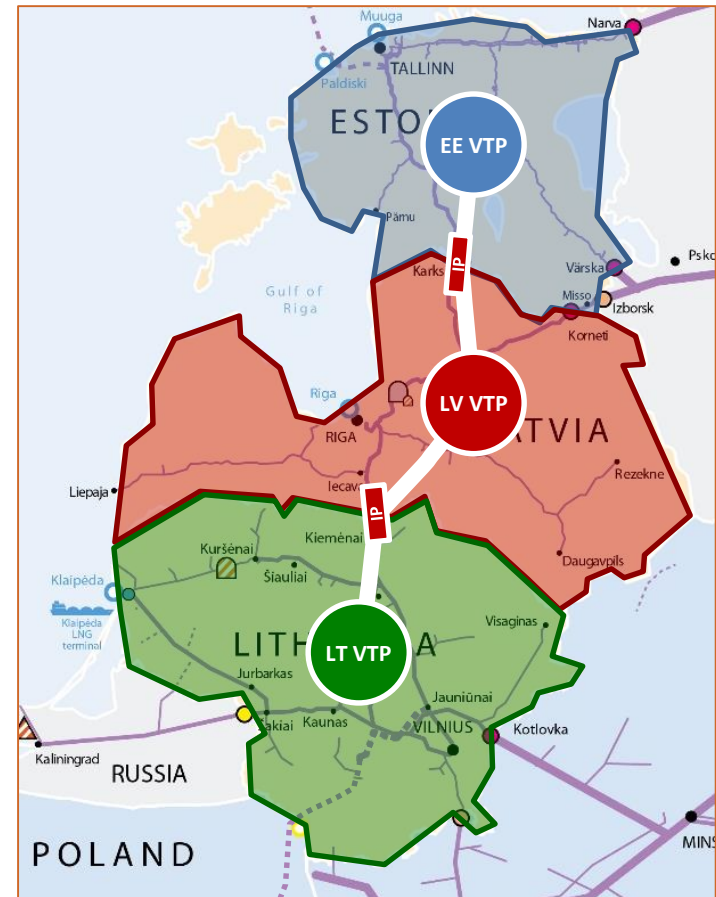

PSO užduotys

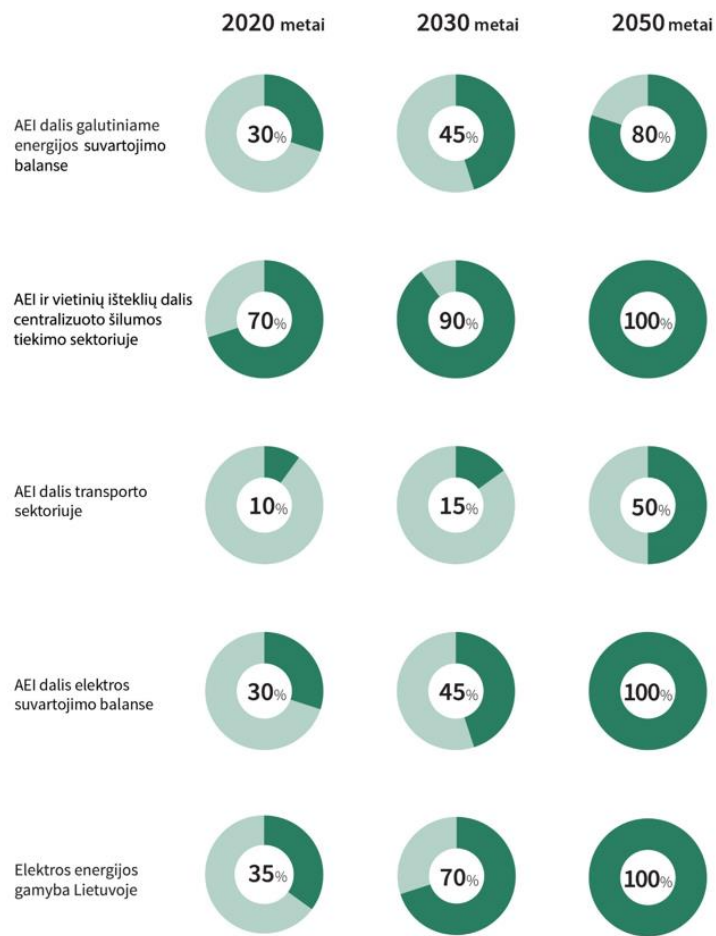
Netiesioginis pajėgumų paskirstymas tarpvalstybiniuose taškuose – tarpinis rinkos integravimo įrankis

Naudos:

- išaugęs **likvidumas**;
- išaugusi **konkurencija**;
- **kainų konvergencija**;
- virtualus **abipusis srautas** iš Estijos į Latviją;
- **patogu** prekybininkams ir tiekėjams:
 - ✓ nėra dvigubų ar trigubų pajėgumų užsakymo tarpvalstybiniuose taškuose;
 - ✓ pajėgumai automatiškai priskiriami tik įsigyjamam dujų kiekiui.

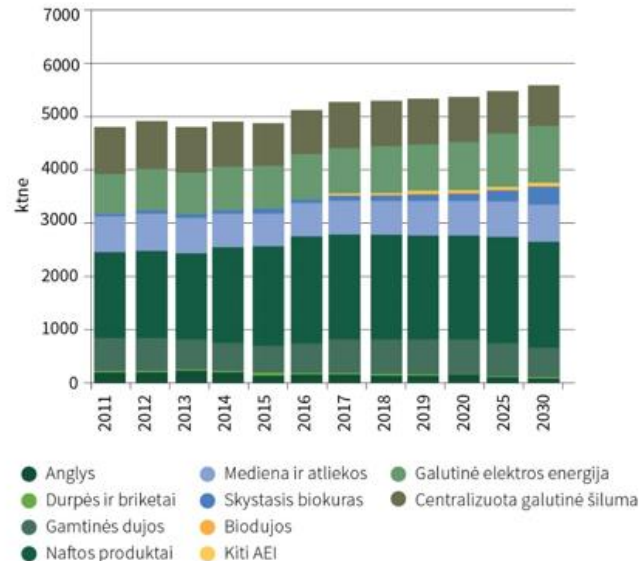

Naujoji energetikos politika – iššūkiai ir galimybės dujų sektoriui

Lietuvos energetikos strategija numato aiškią energetikos vystymosi kryptį – energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių plėtrą.

Galutinės energijos poreikį prognozė iki 2030 m.

Gamtinių dujų sektoriaus vystymosi kryptys

ES energetikos politikos tikslai sąlygoja gamtinių dujų sektoriaus transformaciją

- **Gamtinių dujų dekarbonizacija** naudojant biodujas, vandenilį (power-to-gas), sintetines dujas ir pan. Dujos taps neatsiejama žaliosios energetikos dalimi.
- **Esama ir plėtojama dujų infrastruktūra bei inovatyvūs technologiniai sprendimai** leis:
 - išvengti perteklinės elektros infrastruktūros plėtros integruojant (pirmiausia) vėjo energetikos pajėgumus,
 - išspręsti energijos, pagamintos iš atsinaujinančių šaltinių balansavimo problemas,
 - pasiekti atsinaujinančios energetikos politikos tikslus mažesniais kaštais.
- **Naujos dujų rinkos.** Dujos turi didelį potencialą reikšmingai prisidėti prie emisijų mažinimo tose rinkose, kuriose istoriškai naudojamas „taršus“ iškastinis kuras, pvz. laivininkystė, transporto sektorius

Dujos ateityje bus kitokios. Dalis tam reikalingu technologinių sprendimų jau yra, kiti bus sukurti artimiausiu metu.

Ačiū už dėmesį!